

A) Σε μαύρο φόντο

Η επαναφορά του Μακεδονικού στην επικαιρότητα αναβίωσε μνήμες άγριας καταστολής, την περίοδο 1992 - 1993, σε βάρος όσων, Ελλήνων ή Σλαβομακεδόνων, τόλμησαν να εκφέρουν μια διαφορετική άποψη απέναντι στον εθνικιστικό πανζουρλισμό των τότε συλλαλητηρίων, από τα οποία μόνο το Κ.Κ.Ε. και η εξωκοινοβουλευτική αριστερά απείχαν.

Ήταν μία ιστορική συγκυρία παγκόσμιας ανατροπής του μεταπολεμικού κόσμου που είχε οικοδομηθεί, κατάρρευσης του «υπαρκτού» σοσιαλισμού, κυριαρχίας της Νέας Τάξης Πραγμάτων και της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, αμφισβήτησης κάθε σοσιαλιστικής προοπτικής, επιβολής θεωριών για το τέλος της εργατικής τάξης και βέβαια αναβάθμισης κάθε εθνικιστικού, σκοταδιστικού, θρησκευτικού και αντιδραστικού ρεύματος. Μία μαύρη δεκαετία βρισκόταν ακόμα στην αρχή της.

Στην Ελλάδα, με πρόσφατα τα αποτυπώματα όχι μόνο από τις εισαγόμενες, αλλά και τις εγγενείς περιπέτειες της αριστεράς από τη συγκυβέρνηση Τζανετάκη, τη διάσπαση του Κ.Κ.Ε. αρχικά με την αποχώρηση του Ν.Α.Ρ. και ολόκληρης σχεδόν της νεολαίας του και στη συνέχεια την προσχώρηση της πλειοψηφίας των στελεχών του στον Συνασπισμό, ο τελευταίος, που φαινόταν να εκφράζει προοπτικά το μεγαλύτερο μέρος της, έδειξε άλλη μία φορά τη μετάλλαξη του προσχωρώντας στο μπλόκ των εθνικιστικών δυνάμεων, που βρήκαν ευκαιρία να συγκροτήσουν «εθνική πολιτική» απαγορεύοντας όχι μόνο στη γειτονική χώρα να αυτοπροσδιορισθεί με το όνομά της, αλλά και κάθε φωνή υπεράσπισης του δικαιώματός της στο όνομα.

Και όχι ότι υπήρχε κανείς που να τολμήσει να διοργανώσει αντιεθνικιστικά συλλαλητήρια. Ούτε το ασθενικότερο από ποτέ και με αβέβαιη προοπτική επιβίωσης Κ.Κ.Ε, ούτε η μικρή εξωκοινοβουλευτική αριστερά είχαν τη δύναμη να πάνε τόσο κόντρα στο ρεύμα. Ακόμα και το μοίρασμα μιας προκήρυξης αντιμετωπιζόταν ως προδοτική και βέβαια αξιόποινη πράξη.

Διώξεις και συλλήψεις λοιπόν όσων υποστήριζαν ότι υπάρχει μακεδονική μειονότητα που καταπιέζεται

στην Ελλάδα, από δικαστήρια της Φλώρινας («Ουράνιο Τόξο», Μπούλεφ, Σιδηρόπουλος κ.α.), ή όσων υποστήριξαν το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού στο όνομα. Δίκες και στην Αθήνα, με παρουσία ομάδων τραμπούκων που υπό την κάλυψη της αστυνομίας προπηλάκιζαν και επιτίθονταν σε κατηγορούμενους, μάρτυρες υπεράσπισης και δικηγόρους μέσα και έξω από τα δικαστήρια, και απηνής δίωξη του διαφορετικού πολιτικού λόγου μέσα από διάφορα νομικά προσχήματα.

Ευτυχώς όμως και δικαστικές αίθουσες γεμάτες μέχρι αργά τη νύχτα (τότε οι δίκες δεν σταματούσαν το μεσημέρι) από θαρραλέους συμπαραστάτες.

B) Δίκες και αποτελέσματα

Στην Αθήνα τρεις μεγάλες δίκες έγιναν την περίοδο εκείνη, ενάντια σε μέλη οργανώσεων και συλλογικοτήτων της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς που τόλμησαν, με διάφορους τρόπους, να αρθρώσουν ένα διαφορετικό πολιτικό λόγο, από εκείνο τον οποίο επέτρεπαν οι εθνικές προτεραιότητες της εποχής :

Η δίκη των μελών της Ο.Σ.Ε. η δίκη των μελών της Ο.Α.Κ.Κ.Ε. και η δίκη των μελών της Α.Α.Σ:

1) Δίκη Ο.Σ.Ε. («Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση», πρόδρομος του σημερινού Σ.Ε.Κ.)

Όσον αφορά τη **δίκη της Ο.Σ.Ε.** δεν έχω να παραθέσω ιδιαίτερη πληροφόρηση, καθώς δεν ανήκα στους συνηγόρους υπεράσπισης της και δεν την έζησα από κοντά. Έχουν γραφτεί πάρα πολλά άλλωστε τον τελευταίο καιρό, με αφορμή την αναβίωση της επικαιρότητας. Γεγονός είναι ότι, μετά από αυτεπάγγελτη ποινική δίωξη του χουντικού εισαγγελέα Ανδρεουλάκου, πέντε μέλη της Ο.Σ.Ε. δικάστηκαν τον Μάιο 1993, κατηγορούμενοι για διασπορά ψευδών ειδήσεων, δια του τύπου τελεσθείσα, για το βιβλίο με τον τίτλο **«Η κρίση στα Βαλκάνια, το Μακεδονικό και η Εργατική Τάξη»** που εξέδωσαν τον Μάρτιο 1992.

Παρά το ότι κατάφεραν να αθωωθούν στον πρώτο βαθμό ίσως εξ αιτίας του ότι το πολιτικό κλίμα είχε αμβλυνθεί και η κυβέρνηση Μητσοτάκη όδευε προς την κατάρρευση, πράγμα που δεν είχε συμβεί στις άλλες δύο δίκες που είχαν διεξαχθεί πριν ένα χρόνο, η διωκτική και εκδικητική μανία της Εισαγγελίας ήταν τόσο ώστε ασκήθηκε έφεση «υπέρ του νόμου» από τον Εισαγγελέα Εφετών κατά της απαλλακτικής απόφασης και η υπόθεση πήγε ξανά στο ακροατήριο, όπου το Νοέμβριο 1994, κάτω από νέες πολιτικές και νομοθετικές συνθήκες (βλ. παρακάτω), η ποινική δίωξη έπαυσε και η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο.

2) Δίκη Ο.Α.Κ.Κ.Ε. (Οργάνωση για την Ανασυγκρότηση του Κ.Κ.Ε.):

Η δίκη αυτή, πρώτη χρονικά από τις τρεις δίκες που αναφέρονται στο παρόν, είχε ως κατηγορούμενους έξι μέλη της Ο.Α.Κ.Κ.Ε. (Θόδωρος Παγωμένος, Διονύσης Γουρνάς, Σωτηρία Αδαμακοπούλου, Στέργιος Γκιουλάκης, Άννα Στάη και Κωνσταντίνος Κούτελος), οι οποίοι συνελήφθησαν επ' αυτοφώρω στις 10/1/1992 να κολλούν στο κέντρο της Αθήνας εφημερίδα τοίχου με την επικεφαλίδα **«Όχι στο**

σωβινισμό, να αναγνωρισθεί η Σλαβική Μακεδονία», και διώχθηκαν, καθώς αυτή ανέγραφε μεταξύ άλλων:

«Τα δύο μπλοκ των ληστών κυβέρνησης και αντιπολίτευσης... αυτοί που έχουν φερθεί με ψευτιά και θράσος απέναντι στον ελληνικό λαό, είναι εξίσου ψεύτες και θρασείες στις διεθνείς τους σχέσεις. Σκύβουν το κεφάλι στους ισχυρούς και ποδοπατούν τους αδύναμους... Έλληνες πατριώτες, δημοκράτες... τσακίστε τους πολεμοκάπηλους των τριών κομμάτων».

TA NEA, 11/1/1992

Το περιεχόμενο της αφίσας κρίθηκε ότι στοιχειοθετεί τα αδικήματα (όλα μετεμφυλιακά φρονηματικά πλημμελήματα):

1. Της με πρόθεση, **έκθεσης σε κίνδυνο διατάραξης** των φιλικών σχέσεων του ελληνικού κράτους με ξένο κράτος (Π.Κ. 141),
2. Της **περιύβρισης αρχής** (Π.Κ. 181),
3. Της **διασποράς ψευδών ειδήσεων** (Π.Κ. 191),
4. Της **απόπειρας πρόκλησης διέγερσης των πολιτών σε αμοιβαία διχόνοια και βιαιοπραγίες** (Π.Κ. 192), και
5. Της παράβασης του ν. 1491/1984 (παράνομη αφισκοκόλληση).

Οι κατηγορούμενοι συνελήφθησαν στις 10-1-1992 και δικάστηκαν στις 27, 28 και 29-1-1992, όντας κρατούμενοι χωρίς να αφεθούν ελεύθεροι, δηλαδή 18-19 ημέρες για πλημμελήματα. Στη δίκη, που

διεξαγόταν από το πρωί μέχρι το βράδυ τις τρεις αυτές μέρες, **συνήγοροι υπεράσπισης** ήταν (αναφέρονται κατά σειρά δικηγορικής αρχαιότητας): Κώστας Νταϊλιάνας, Παύλος Αθανασόπουλος, Αναστασία Χριστοδουλοπούλου, Γιάννα Κούρτοβικ, Μαριάννα Παπαδάκη, Κώστας Διάκος, Αλέκα Ζορμπαλά, Πολύδωρος Τακόπουλος, Κώστας Παπαδάκης.

Η δίκη ξεκίνησε με υποβολή αιτήματος αναβολής αφενός για να προσέλθουν δύο απόντες διεθνολόγοι μάρτυρες του κατηγορητηρίου (Κώστας Αιλιανός και Χρήστος Ροζάκης) και αφετέρου διότι το κλίμα δεν επέτρεπε την ομαλή διεξαγωγή της δίκης, αφού στους διαδρόμους και στους προθαλάμους τραμπούκοι και φασίστες επιτέθηκαν σε μέλη της Ο.Α.Κ.Κ.Ε. Το αίτημα διατυπώθηκε και γραπτά στα πρακτικά, φυσικά απορρίφθηκε και η αποτυχημένη υποβολή του στοίχησε 10.000 δρχ δικαστικά έξοδα σε βάρος κάθε κατηγορουμένου, που επιβλήθηκαν, σύμφωνα με ελεεινή διάταξη που είχε θεσπιστεί από την κυβέρνηση Μητσοτάκη (ν. 1941/1991) και επέβαλε, ως τιμωρία, ποσό δικαστικών εξόδων για κάθε αίτημα που υποβάλλεται σε ποινικό δικαστήριο και απορρίπτεται. Κυκλοφορούσε και σχετικό ανέκδοτο στη διάρκεια των δικών από τους προέδρους, όταν οι συνήγοροι άρχιζαν να υποβάλουν αιτήματα: «**κ. συνήγορε, διατυπώνετε αίτημα η ευχή;**», με τους συνηγόρους έντρομους να απαντούν «**ευχή φυσικά**» για να γλυτώσουν το πρόστιμο.

Έτσι η δίκη ξεκίνησε με δύο μάρτυρες κατηγορίας αστυνομικούς, στους οποίους εναποτέθηκε το βάρος να στηρίξουν την εθνική πολιτική ενάντια στο περιεχόμενο της αφίσας, ενώ ως μάρτυρες υπεράσπισης κατέθεσαν οι Μιχάλης Παπαγιαννάκης, Γιάννης Τζανετάκος, Δημήτρης Δεσύλλας, Ηλίας Ζαφειρόπουλος.

Στη συνέχεια προσήλθε ο απών στην έναρξη καθηγητής Διεθνούς Δικαίου Χρήστος Ροζάκης, ως «μάρτυρας κατηγορίας», που όμως υπεραμύνθηκε του δικαιώματος εκφοράς του πολιτικού λόγου και δεν στήριξε το κατηγορητήριο.

Ακολούθησαν και άλλοι μάρτυρες υπεράσπισης: Αλέκος Φλαμπουράρης, Νίκος Γιαννόπουλος, Άγγελος Ελεφάντης, Ελένη Λαδά, Χρήστος Μπίστης, Πέτρος Περάκης, Κώστας Λιακόπουλος και Γεράσιμος Σέρβος.

Ολοι υπεράσπισαν το δικαίωμα του πολιτικού λόγου και τη στάση της αριστεράς ιστορικά, ενώ έξοχα ηρωική στάση αρχής και χωρίς υποχωρήσεις επέδειξαν τόσο οι κατηγορούμενοι, όσο και οι σύντροφοί τους μάρτυρες υπεράσπισης. Η ίδια η Ο.Α.Κ.Κ.Ε. κατέθεσε και έγγραφη πολιτική δήλωση, που καταχωρήθηκε στα πρακτικά.

Τελικά το δικαστήριο (Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών) με την υπ' αριθμ. 7731Α/29-1-1992 απόφασή του, κήρυξε **ένοχους κατά πλειοψηφία**, (πράγμα που σημαίνει ότι ένας από τους τρεις δικαστές μειοψήφησε και τάχθηκε υπέρ της αθώωσής τους για όλα) για τρεις από τις πέντε κατηγορίες: περιύβριση αρχής, απόπειρα πρόκλησης αμοιβαίας διχόνοιας μεταξύ των πολιτών και παράνομη αφισοκόλληση, τους αθώωσε για τις δύο λοιπές κατηγορίες. και τους επέβαλε συνολική, κατά συγχώνευση, ποινή εξήμισυ μήνες για τις πράξεις που καταδικάστηκαν και τους άφησαν ελεύθερους αφού άσκησαν έφεση. Ήταν μία μεγάλη νίκη για τα δεδομένα που διεξαγόταν η δίκη. Και δεν θα ξεχάσω ότι ξημερώματα σχεδόν που τέλειωνε η δίκη, ώρα 4.00 π.μ. τα ταλαιπωρημένα και εξαντλημένα από την πολυήμερη δοκιμασία της δίκης μέλη της Ο.Α.Κ.Κ.Ε. είχαν την ευγενή απαίτηση να συνοδεύσουν δικηγόρους και μάρτυρες μέχρι να βρουν όχημα για να τους προφυλάξουν από τυχόν επίθεση φασιστών.

3. Δίκη Α.Α.Σ - Αντιπολεμική Αντιεθνικιστική Συσπείρωση (συλλογικότητα - επιτροπή που συγκροτήθηκε από την Κίνηση για την Υπεράσπιση Πολιτικών Δικαιωμάτων και άλλες οργανώσεις - ανάμεσα σε αυτές και η Ο.Α.Κ.Κ.Ε. - και ανένταχτους της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς τότε)

Λίγους μήνες μετά τη σκυτάλη της καταστολής αναλάμβαναν τέσσερα μέλη της Α.Α.Σ, τα οποία στις **4/4/1992** έκαναν το έγκλημα να μοιράζουν **προκήρυξη** της ΑΑΣ με τον τίτλο «**Οι Γειτονικοί λαοί δεν είναι εχθροί μας. Όχι στον Εθνικισμό και στον Πόλεμο**» και με ανάλογο περιεχόμενο.

Πρόκειται για τους Μαρία Καλογεροπούλου, Χριστίνα Τσαμουρά, Ευαγγελία Σωτηροπούλου και Στρατή Μπουρνάζο. Δίκη και εδώ πολύ σύντομα, ευτυχώς όχι κάτω από συνθήκες κράτησης, στο Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών στις **4-5-1992** για από κοινού παράβαση:

- 1.** Της με πρόθεση, **έκθεσης σε κίνδυνο διατάραξης** των φιλικών σχέσεων του ελληνικού κράτους με ξένο κράτος (Π.Κ. 141),
- 2.** Της **διασποράς ψευδών ειδήσεων** (Π.Κ. 191) και
- 3.** Της **διέγερσης των πολιτών σε αμοιβαία διχόνοια και βιαιοπραγίες** (Π.Κ. 192),

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, τα αποδοθέντα αδικήματα εφέροντο ως τελεσθέντα δια του τύπου.

Ο χαρακτηρισμός αυτός, που ποτέ άλλοτε δεν είχε αποδοθεί σε προκήρυξη (ούτε καν στην εφημερίδα τοίχου της Ο.Α.Κ.Κ.Ε. λίγους μήνες πριν) δεν ήταν τυχαίος. Προφανώς υπηρετούσε την ανάγκη ταχείας εκδίκασης και αποφυγής αναβολών υπό την πίεση των σύντομων χρονικών ορίων παραγραφής ($18 + 24 = 42$ μήνες, αντί $5+3 = 8$ χρόνια που ισχύει για τα λοιπά πλημμελήματα), που προέβλεπε ο διαβόητος «μεταξικός» νόμος περί τύπου (άρθρο 47 ν. 1092/1938), που βέβαια ισχύει μέχρι και σήμερα.

Μόνο που η επιπόνηση αυτή, όπως θα δούμε παρακάτω, τελικά λειτούργησε αντίστροφα.

Συνήγοροί τους οι Παύλος Αθανασόπουλος, Κώστας Διάκος, Αλέκα Ζορμπαλά, Πολύδωρος Τακόπουλος και Κώστας Παπαδάκης (σύμφωνα με τα πρακτικά, αλλά ήταν και η Γιάννα Κούρτοβικ, που από παραδρομή δεν αναγράφεται).

Αποδεικτικό υλικό η προκήρυξή τους, σε συνδυασμό με τις ένορκες βεβαιώσεις των αστυνομικών, που απλώς βεβαίωναν τη διανομή της και τη σύλληψη των δραστών.

Μάρτυρες υπεράσπισης: Γιώργος Παπανδρέου, Φώτης Κουβέλης, Δημήτρης Δεσύλλας, Αντώνης Λιάκος, Γιάννης Τζανετάκος, Πάνος Κοσμάς, Τάσος Κωστόπουλος, Βασίλης Παπαστεργίου.

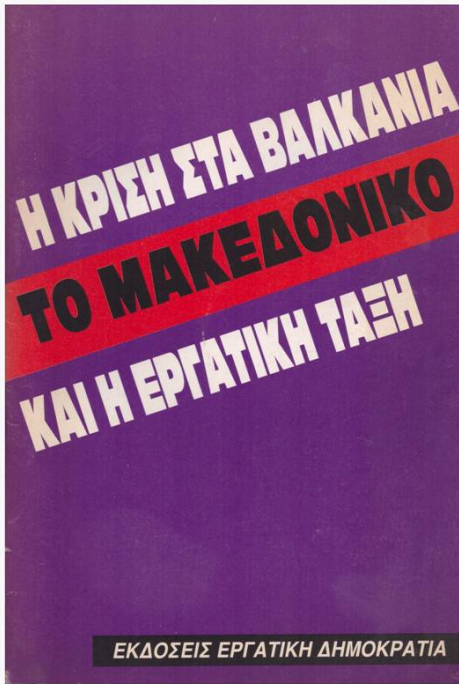
Η στάση των κατηγορουμένων και σε αυτή τη δίκη ήταν στάση αρχής και υπεράσπισης του πολιτικού τους λόγου.

Η δίκη, της οποίας το αποτέλεσμα φαινόταν προδιαγεγραμμένο από την αρχή κατέληξε σε μία βαριά καταδίκη και των τεσσάρων και για τα τρία αδικήματα και **συνολική ποινή 19 μηνών** με την υπ' αριθμ. 36303/4-5-1992 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών.

4) Αλλαγή συγκυρίας και δίκες στο εφετείο

Όπως προαναφέρθηκε, οι πρώτες αυτές δύο δίκες συνέπεσαν με την κορύφωση της εθνικιστικής έξαρσης και προτού αναγκαστεί η ελληνική πλευρά να υποχωρήσει και να δεχτεί την ενδιάμεση ονομασία και όπως ήταν φυσικό διεξήχθησαν κάτω από ένα κλίμα τρομοκρατίας, ακόμα και στους περιβάλλοντες χώρους του

δικαστηρίου και φυσικά κάτω από την πίεση αυτή κατέληξαν σε καταδικαστικά αποτελέσματα.

Στη συνέχεια η κυβέρνηση Μητσοτάκη έπεσε και στις βουλευτικές εκλογές που έγιναν στις 10 Οκτωβρίου 1993 τη θέση της πήρε ξανά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. του Ανδρέα Παπανδρέου. Με το άρθρο. 33 παρ. 6 του ν. **2172/1993**, ενός από τους πρώτους νόμους της νέας κυβέρνησης του εξωκοινοβουλευτικού Υπουργού Δικαιοσύνης Γιώργου Κουβελάκη, καταργήθηκαν η διάταξη του Ποινικού Κώδικα 181 (περιύβριση αρχής) (και 191 (διασπορά ψευδών ειδήσεων).

Με τον ίδιο νόμο (άρθρο 45), παραγράφηκαν όλα τα «δια του τύπου» τελεσθέντα μέχρι τότε αδικήματα και αποσβέστηκαν οι αστικές αξιώσεις από αυτά. Φυσικά ο νόμος δεν έγινε για τους συγκεκριμένους κατηγορούμενους, αλλά για την εξυπηρέτηση των εκδοτικών συγκροτημάτων, κυρίως της *Αυριανής* και του *Ελεύθερου Τύπου*, κατά των υπευθύνων των οποίων είχαν εκδοθεί εκατοντάδες καταδικαστικές ποινικές αποφάσεις και ανάλογες αποφάσεις αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης για εκατέρωθεν δημοσιεύματα, τα προηγούμενα χρόνια της μεγάλης δικομματικής σύγκρουσης και τεράστιας πολιτικής οξύτητας (σκάνδαλο Κοσκωτά, δίκη Ανδρέα Παπανδρέου).

Αλλά κοντά στον βασιλικό, ποτίστηκε και η γλάστρα.

Όπως αναφέραμε, η δίωξη των μελών της Α.Α.Σ είχε χαρακτηριστεί ως δίωξη αδικημάτων δια του τύπου τελεσθέντων. Έτσι όταν στις 14-1-1994 εμφανιστήκαμε ενώπιον του Β΄ Τριμελούς Εφετείου Αθηνών για την υποστήριξη της έφεσης, βρεθήκαμε αντιμέτωποι με την παραγραφή της διάταξης αυτής και έτσι η υπόθεση τέθηκε οριστικά στο αρχείο με την υπ' αριθμ. 458/14-1-1994 Β΄ Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων Αθηνών.

Παραπλήσια τύχη είχε και η κατ έφεση δίκη των μελών της Ο.Σ.Ε. λόγω της κατάργησης των αδικημάτων της δίωξής της.

Δεν είχε την ίδια τύχη η υπόθεση της Ο.Α.Κ.Κ.Ε., που δεν είχαν χαρακτηριστεί τα αδικήματά της ως δια του τύπου τελεσθέντα και που επιπλέον δικάσθηκε πολύ αργότερα, ύστερα από επανειλημμένες αναβολές λόγω ωραρίου κ.λ.π.

Έτσι η δίκη διεξήχθη κανονικά. Συνήγοροι οι Κώστας Διάκος, Κώστας Παπαδάκης και Ιπποκράτης Μυλωνάς και μάρτυρες υπεράσπισης οι Νικόλαος Αλιβιζάτος, Δημήτρης Τρίμης, Ηλίας Ζαφειρόπουλος, Στρατής Μπουρνάζος, Τάσος Αβραντίνης, Νάσος Θεοδωρίδης και Κώστας Λιακόπουλος.

Το Τριμελές Εφετείο Πλημμελημάτων Αθηνών, αφού έθεσε στο αρχείο την περιύβριση αρχής, που είχε πια καταργηθεί, τους αθώωσε και για τα άλλα δύο αδικήματα με την υπ' αριθμ. 411/15-1-1998 απόφασή του και έτσι και η μάχη αυτή απέβη νικηφόρα.

Γ) Αποτίμηση και προοπτική

Η ιστορία των δικών αυτών έχει ακόμη να μας διδάξει πολλά:

Ότι κανένας αγώνας δεν είναι χαμένος, όσο και αν η συγκυρία φαίνεται ανίκητη. Ότι οι αγώνες για δημοκρατία συσπειρώνουν ευρύτερες δυνάμεις και καταξιώνουν το κίνημα. Ότι στα δικαστήρια πάμε με ψηλά το κεφάλι. Και ότι καμμία εξουσία δεν είναι ανίκητη.

Ήταν αξιοθαύμαστο το εύρος του πολιτικού φάσματος των ανθρώπων οι οποίοι προσήλθαν ως μάρτυρες υπεράσπισης στις δύο αυτές δίκες, ερχόμενοι σε εντυπωσιακή αντίθεση με το κλίμα της εποχής, ανεξάρτητα από την πολιτική εξέλιξη που είχε ο καθένας τους.

Η μικρή εξωκοινοβουλευτική αριστερά, με τις όποιες αδυναμίες και ελαττώματά της, στάθηκε όρθια, υποχρέωσε τη διανόηση του συνόλου του πολιτικού φάσματος να σταθεί αντιμέτωπη στην κρατική καταστολή, την οποία και τελικά νίκησε.

Ήταν αξιοθαύμαστοι οι κατηγορούμενοι, που τίμησαν την παράδοσή της και έδωσαν θαρραλέα τη μάχη της υπεράσπισης του πολιτικού τους λόγου κατακτώντας την εκτίμηση ακόμα και των διωκτών τους. Τιμή και δόξα !

Δεν θεωρώ ότι αυθαιρετώ απέναντί τους, θυμίζοντας ξανά τα ονοματεπώνυμά τους, που άλλωστε έχουν προ πολλού δημοσιοποιηθεί και τίτλο τιμής επιδαψιλεύουν σε αυτούς καθώς επίσης και σε όσους τους υπεράσπισαν ως μάρτυρες στο δικαστήριο. Και χρωστάμε να το αναγνωρίσουμε, ιδίως σε όσους έχουν φύγει από τη ζωή.

Ο ν. 2172/1993, πέρα από την εμφανώς πελατειακή σκοπιμότητα εξυπηρέτησης που επέβαλε – όχι δα και για πρώτη φορά στην ιστορία – την καθιέρωση του άρθρου 45 για την παραγραφή με σφουγγάρι όλων των ποινικών και αστικών αδικημάτων του τελέσθηκαν δια του τύπου, ήταν ένας από τους τελευταίους νόμους που κατάργησαν αντιδημοκρατικές και ανελεύθερες διατάξεις που ήταν για δεκαετίες στο στόχαστρο του προοδευτικού ποινικού κόσμου, όπως το Π.Κ. 181 (περιύβριση αρχής) που ποινικοποιούσε κάθε σκληρή κριτική προς την κυβερνητική εξουσία και το Π.Κ. 191 (περί διασποράς ψευδών ειδήσεων). Ήταν από τις τελευταίες αποτυπώσεις κατακτήσεων χρόνιων διεκδικήσεων.

Άφησε δυστυχώς αλώβητα τα υπόλοιπα στοιχεία του νομικού οπλοστασίου (Π.Κ. 141, Π.Κ. 192) που μαζί με πολλά άλλα, επίσης μετεμφυλιοπολεμικά άρθρα και διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ. 183, 184) απειλούν τον αντικαθεστωτικό πολιτικό λόγο, παραμένουν νομοθετικά ισχυρά, συμπληρώθηκαν με τους τρομονόμους, και από καιρού σε καιρό ανασύρονται, ως εργαλεία δικαστικής καταστολής εναντίον των αντιφρονούντων.

Ωστόσο ποτέ δεν είναι αργά. Όταν ιδίως η ιστορία μας εμπνέει. Και μας καλεί στα βήματά της.

Αθήνα, 27-2-2018

Κώστας Παπαδάκης

Σημείωση Παντιέρας: Παρατίθεται στη συνέχεια ολόκληρη η προκήρυξη της **Αντιπολεμικής Αντιεθνικιστικής Συσπείρωσης** για το μοίρασμα της οποίας δικάστηκαν η Χριστίνα, η Βαγγελιώ, η Μαρία και ο Στρατής, όπως αναλυτικά περιγράφεται παραπάνω.

Θυμίζουμε ότι μετά την άσκηση δίωξης, την είχαν αναδημοσιεύσει αρκετά έντυπα της εποχής, όχι απλώς ως στήριξη σε δικαζόμενους αγωνιστές και αγωνίστριες αλλά και ως πολιτική χειρονομία αντίστασης στο

εθνικιστικό κλίμα που ανάγλυφα περιγράφεται στο άρθρο του Κώστα Παπαδάκη. Ένα από αυτά τα έντυπα ήταν και το περιοδικό **ΑΛΛΑ**, από το οπισθόφυλλο του πρώτου τεύχους του οποίου την αντιγράψαμε πιστά.

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΚΟΙ ΛΑΟΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Εμείς, που υπογράφουμε αυτό το κείμενο, έχουμε διαφορετικά άποψη, ριζικά αντίθετη απ' αυτήν της κυβέρνησης και του επίσημου συναινετικού πολιτικού κόσμου για τα εθνικά θέματα, το ζήτημα της τέως Γιουγκοσλαβικής Μακεδονίας και τους κινδύνους που απειλούν το λαό της χώρας μας.

Είμαστε σίγουροι ότι παίζεται στις πλάτες μας ένα βρώμικο παιχνίδι, που κι αν ακόμα δεν καταλήξει σε πόλεμο, θα έχει οδυνηρές συνέπειες στη ζωή όλων μας. Κυβέρνηση, πολιτικά επιτελεία, καλοπληρωμένοι δημοσιογράφοι, στρατηγοί και μητροπολίτες προσπαθούν να μας πείσουν ότι κινδυνεύουμε. Παρουσιάζουν μη εικόνα ασφυκτικής περικύκλωσης της Ελλάδας που δημιουργεί ανασφάλεια και φόβο στους έλληνες πολίτες.

Εμείς λέμε ότι αυτό γίνεται σκόπιμα. Οι ηγεμόνες μας καλλιεργούν την εθνικιστική υστερία, την πατριδολαγνεία και την προγονολατρεία για να μας κάνουν να ξεχάσουμε την οικονομική εξαθλίωση, την ανεργία, τη συρρίκνωση του εισοδήματος και την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής μας, την καταπίεση των φαντάρων και τα θανατηφόρα δυστυχήματα στο στρατό, την υποταγή τους στα πολιτικοστρατιωτικά σχέδια των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Οι ηγεμόνες μας προσπαθούν να μας πείσουν ότι ταυτίζονται οι ανάγκες μας με τα συμφέροντά τους για να συναινέσουμε στον δικό του στόχο να γίνουν "Βαλκανιάρχες" και στις ευρύτερες επιδιώξεις των μεγάλων δυνάμεων στην Περιοχή.

Μας λένε ψέμματα! Και μας δηλητηριάζουν με τον εθνικισμό, την πολεμοκαπηλεία και τον ρατσισμό!

Θέλουν να μας κάνουν να δεχόμαστε αδιάφορα τις δολοφονίες αλβανών φυγάδων στα σύνορα από τα ειδικά στρατιωτικοαστυνομικά σώματα που έχουν συγκροτήσει...

Θέλουν να αγανακτούμε, όταν κάποιος στα Σκόπια κάνει εθνικιστικές δηλώσεις αλλά να χειροκροτούμε, όταν ακούγονται πολύ χειρότερες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη...

Θέλουν να εξαφανίσουν αξίες και παραδόσεις, που ευτυχώς διατηρεί ακόμα η ελληνική κοινωνία, όπως η φιλοξενία, η αλληλεγγύη και η ανθρωπιά...

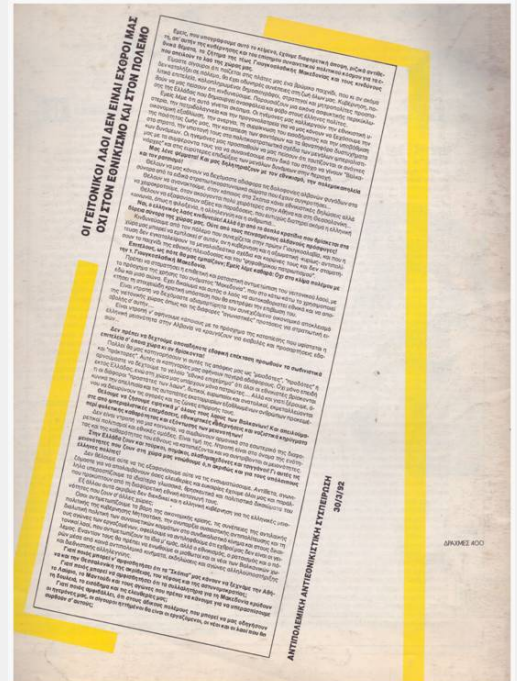
Ναι, ο ελληνικός λαός κινδυνεύει! Αλλά όχι από το άοπλο κρατίδιο που βρίσκεται στα βόρεια

σύνορα της χώρας μας. Ούτε από τους πεινασμένους αλβανούς πρόσφυγες!

Κινδυνεύουμε από τον πόλεμο που συνεχίζεται στην πρώην Γιουγκοσλαβία, και που η χώρα μας μπορεί να εμπλακεί σ' αυτόν, αν η κυβέρνηση και η αξιωματική -κυρίως- αντιπολίτευση δεν εγκαταλείψουν τα μεγαλοϊδεάτικα σχέδια και κορώνες τους και δεν σταματήσουν το παιχνίδι της εθνικής πλειοδοσίας και του "ψηφοθηρικού πατριωτισμού".

Επιτέλους, ως πότε θα μας εμπαίζουν; Εμείς λέμε καθαρά: Όχι στο κλίμα πολέμου με την τ. Γιουγκοσλαβική Μακεδονία.

Πρέπει να σταματήσει η επιθετική και ρατσιστική αντιμετώπιση του γειτονικού λαού, με το πρόσχημα της χρήσης του ονόματος "Μακεδονία", που στο κάτω-κάτω το χρησιμοποιεί εδώ και μισό αιώνα. Έχει δικαίωμα και αυτός ο λαός να αυτοκαθοριστεί εθνικά και να αποκτήσει τη στοιχειώδη κρατική υπόσταση που θα επιτρέψει την επιβίωση του.

Είναι ντροπή να δεχόμαστε αδιαμαρτύρητα τον συνεχιζόμενο οικονομικό αποκλεισμό της γειτονικής χώρας όπως και τις διάφορες "αγωνιστικές" προτάσεις για στρατιωτική εισβολή σ' αυτήν...

Είναι ντροπή ν' αφήνουμε κάποιους με το πρόσχημα της καταπίεσης που υφίσταται η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία να κραυγάζουν για εισβολές και προσαρτήσεις εδαφών...

Δεν πρέπει να δεχτούμε οποιαδήποτε εδαφική επέκταση προωθούν τα σωβινιστικά επιτελεία σ' όποια χώρα κι αν βρίσκονται!

Πολλοί θα μας κατηγορήσουν γι αυτές τις απόψεις μας ως "μειοδότες", "προδότες" ή και "πράκτορες". Αυτές οι κατηγορίες μας αφήνουν παγερά αδιάφορους. Όχι μόνο επειδή αρνούμαστε να δεχτούμε το γελοίο "εθνικό επιχείρημα" ότι όλοι οι εθνικιστές βρίσκονται εκτός Ελλάδας, ενώ στη χώρα μας υπάρχουν μόνο πατριώτες... Αλλά και γιατί ξέρουμε, ότι οι διάφοροι "προστάτες των λαών", δυτικοί, ευρωπαίοι και ανατολικοί, εκμεταλλεύονται κυνικά την απελπισία και τις αυταπάτες εκατομμυρίων εξαθλιωμένων ανθρώπων προκειμένου να διευρύνουν τις αγορές και τις ζώνες επιρροής τους.

Θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά μ' όλους τους λαούς των Βαλκανίων! Και απειλούμαστε από ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, εθνικιστικές κυβερνήσεις και ναζιστικά κηρύγματα περί φυλετικής καθαρότητας και εξόντωσης των μειονοτήτων!

Δεν είναι ντροπή για μια κοινωνία, να συμβιώνουν αρμονικά στο εσωτερικό της διαφορετικοί πολιτισμοί και εθνικές ομάδες. Είναι τιμή της. Ντροπή είναι στο όνομα της ενότητας και της καθαρότητας του έθνους να καταπιέζονται και να συντριβονται οι μειονότητες.

Στην Ελλάδα ζουν και τούρκοι, πομάκοι, σλαβομακεδόνες και τσιγγάνοι! Γι αυτές τις μειονότητες που ζουν στη χώρα μας νοιώθουμε ό,τι ακριβώς και για τους υπόλοιπους έλληνες πολίτες!

Δεν θέλουμε ούτε να τις εξαφανίσουμε ούτε να τις ενσωματώσουμε. Αντίθετα, αγωνιζόμαστε για να απολαμβάνουν όσες ελευθερίες και ευκαιρίες έχουμε όλοι μας και παράλληλα υπερασπίζουμε τα ιδιαίτερα γλωσσικά, θρησκευτικά και πολιτιστικά δικαιώματα του που προκύπτουν από τη διαφορετική εθνική καταγωγή τους.

Εξ άλλου αυτά ακριβώς δεν διεκδικεί και η ελληνική κυβέρνηση για τις ελληνικές μειονότητες που ζουν σ' άλλες χώρες;

Όσοι αντιμετωπίζουμε τα βάρη της οικονομικής κρίσης, τις συνέπειες της αντιλαϊκής πολιτικής της κυβέρνησης Μητσοτάκη, την ανυπαρξία ουσιαστικής αντιπολίτευσης και τη διαλυτική πολιτική των συναινετικών κομμάτων στο συνδικαλιστικό κίνημα και στους δίκαιους αγώνες των εργαζομένων, οφείλουμε να αντιληφθούμε ότι εχθροί μας δεν είναι οι γειτονικοί λαοί, που αντιμετωπίζουν τα ίδια μ' εμάς, αλλά ο εθνικισμός, ο ρατσισμός και ο πόλεμος. Εναντίον τους θα πρέπει να ενωθούμε οι μισθωτοί και οι νέοι των Βαλκανικών χωρών μέσα από κοινά αντιπολεμικά κινήματα, εκδηλώσεις και αγώνες αλληλοϋποστήριξης και διεθνιστικής αλληλεγγύης.

Γιατί ποιός μπορεί ν' αμφισβητήσει ότι τα “Σκόπια” μας κάνουν να ξεχνάμε την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη της ακρίβειας, του νέφους και της αστυνομοκρατίας;

Γιατί ποιός μπορεί να αμφισβητήσει ότι τα συλλαλητήρια για τη Μακεδονία κρύβουν το Λαύριο, το Μαντούδι και τους αγώνες που πρέπει να κάνουμε για να υπερασπίσουμε τη δουλειά, το εισόδημα και τις ελευθερίες μας;

Γιατί ποιός αμφιβάλλει, ότι στους άδικους πολέμους που μπορεί να μας οδηγήσουν οι ηγεμόνες μας, οι σίγουροι ηττημένοι θα είναι οι εργαζόμενοι, οι νέοι και οι λαοί που θα συρθούν σ' αυτούς;

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΝΤΙΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ

30/3/92